

Beslutsexempel – Beslut om att utföra utredning.

Föreläggande om undersökning enligt MIFO fas 2 på fastigheten Brunnen 3, Staden

Beslut

Tillsynsmyndigheten förelägger ABC AB (organisationsnummer 000000–0000), nedan kallat bolaget att:

1. Bolaget ska utföra undersökning i enlighet med ingiven provtagningsplan, daterad den 20 januari 2017 samt 29 mars 2017.
2. Undersökningen ska följa metodiken enligt MIFO fas 2 (Naturvårdsverkets rapport 4918), SGF:s fälthandbok, rapport 2:2013 samt vägledning från Statens geotekniska institut Publikation 14, "Inventering, undersökning och riskklassning av nedlagda deponier".
3. Resultatet från genomförd undersökning ska redovisas i en skriftlig rapport till tillsynsmyndigheten. Rapporten ska lämnas senast den 20 oktober 2017.

Bakgrund

Tillsynsmyndigheten förelade genom beslut den 7 oktober 2016 bolaget om att ta fram förslag till provtagningsplan för undersökning av förekomst av föroreningar på fastigheten Brunnen 3, Staden. Bolaget inkom den 20 januari 2017 med förslag till provtagningsplan och den 29 mars 2017 inkom en uppdaterad provtagningsplan.

Före detta Tippen ligger cirka 6 kilometer sydöst om Staden och den naturliga jordarten utgörs av torv. Östra delen av mossen nyttjades under 1914–1948 och 1950–1957 för torvbrytning. Runt 1957/1958 avslutades torvbrytningen och 1960 började ABC AB använda den norra delen av mossen för deponering av avfall. Avfallet utgjordes främst av gjuterisand och slagg samt skalformar/kärnor från gjuteriet. Även övrigt industriavfall ska ha deponerats. Det förekommer bland annat tunnor som ligger synligt vid deponin. Det aktuella området är förhöjt och inom området finns det en grop som tidvis är vattenfylld. Deponering pågick 1960–1972 och bedöms innehålla 20 000–40 000 m³ avfall. År 1979 såldes fastigheten till Staden.

Inom området kan följande föroreningar förväntas: cyanid, fenoler, petroleumprodukter, lösningsmedel, andra organiska föreningar inklusive PFAS och metaller. Under 2015 togs det stickprov i tunnorna med avseende på metaller och cyanid. Analysresultaten visade på förhöjda halter av främst zink och barium. Under vintern 2017 avlägsnades några av tunnorna från platsen och prover togs i och runt tunnorna. Analysresultaten visade förhöjda halter av barium (strax över Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning, MKM) och den underliggande jorden uppvisade förhöjda halter av koppar motsvarande drygt 10 gånger gränsvärdet för farligt avfall.

Deponin har efter genomförd MIFO fas 1-inventering placerats i riskklass 2 (stor risk).

Motivering och tillsynsmyndighetens bedömning

Syftet med undersökningen är att ge svar på frågan om fastigheten är förorenad samt om spridning av eventuell förorening sker. Tillsynsmyndigheten konstaterar att ABC AB har föreslagit en acceptabel provtagningsplan som kan ligga till grund för en miljöteknisk undersökning.

Genomförandet av undersökningen är planerad att utföras i två steg. I steg 1 utförs provtagning av ytvatten, sediment samt jord. I steg 2 uttas grundvatten och det kommer att utföras SLUG-tester. Om det under arbetets gång framkommer att det finns risk för deponigas kommer porgasundersökningar att utföras.

Det kommer att tas 5–7 ytvattenprover, utvalda prover kommer att analyseras med avseende på bland annat metaller, närsalter, nitrat med mera. Även screeninganalys (metaller, alifater, aromater, PCB, klorerade pesticider, PAH, BTEX, klorbensener, klorerade alifater och klorfenoler samt PFAS) kommer att tas på vissa prover.

Sedimentprover kommer preliminärt att uttas på samma ställe som ytvatten. Utvalda prover kommer att analyseras med avseende på metaller, semivolatila ämnen och cyanid. Det kommer att genomföras screeninganalys på vissa valda prover. Om möjligt kommer en borrhandsvagn att användas, alternativt en riskborr.

Det kommer att sättas 4 grundvattenrör (PEH), varav ett referensrör. Grundvattenrören kommer att installeras i skrubborrhål, där även jordprover kommer att uttas. Provtagning med avseende på metaller, cyanid och screeninganalys kommer att genomföras. Om tillrinning tillåter kommer närsalter, nitrat mm att analyseras.

Det kommer att grävas 6–8 provgropar och jordprov kommer att uttas i 6–7 provpunkter, jordproverna kommer att uttas med borrhandsvagn. Ett urval av proverna kommer preliminärt att analyseras med avseende på metaller, screening avseende semivolatila ämnen, fenoler, cyanid, olja, BTEX och PAH. Fältnätning av lättflyktiga organiska föreningar (VOC) kommer att utföras med ett PID-instrument på samtliga uttagna jordprover. Läget för provgroparna är preliminära och en del av groparna kommer att lokaliseras på samma ställe där tunnor tagits bort under vintern 2017.

Samtliga provtagningspunkter samt grundvattenrör ska mätas in.

Resultaten från provtagningar och analyser ska sammanställas och redovisas i en skriftlig rapport. Rapporten ska innehålla en beskrivning av bakgrund och syfte, områdesbeskrivning, geologisk och hydrogeologisk beskrivning, beskrivning av genomförd provtagning, motiv för provpunkternas placering, resultat, utvärdering av resultat enligt bedömningsgrunderna i Naturvårdsverkets MIFO rapport (4918) samt rekommendationer för kompletteringar samt eventuellt ytterligare undersökning. Redovisningen ska även innehålla en uppdatering av tidigare MIFO-blanketterna utifrån genomförd provtagning inklusive en revidering av riskklassningen.

Om det uppstår ändrade förhållanden under undersökningen som gör att provtagningsplanen inte kan följas ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.

Grund för föreläggande

Detta beslut är meddelat med stöd av 26 kap. 9, 21 och 22 § och 2 kap. 3 § miljöbalken (1998:808).

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsåtgärder skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller en åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 26 kap. 9 § miljöbalken framgår bland annat att en tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall.

Enligt 26 kap. 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i miljöbalken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Enligt 26 kap. 22 § miljöbalken är den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medför olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa olägenhet från sådan verksamhet skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Upplysningar

Till detta beslut bifogas ett delgivningskvitto vilket är en bekräftelse på att beslutet kommit fram. Delgivningskvittot ska undertecknas av bolagets firmatecknare eller den som har dess fullmakt, vilket i så fall ska bifogas.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av XX
handläggare/miljöinspektör

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift

Kopia till

Bilagor

1. Överklagandehänvisning